

Antonia Pavlic 7-8-9
7019 - 60th Lane
Ridgewood
Brooklyn, N.Y. 11227

IN SPIRIT LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND OHIO, TUESDAY MORNING, SEPTEMBER 2, 1969

STEV. LXVII - VOL. LXVII

Sen. Mansfield našel podporo za Nixonovo novo politiko v Aziji

Vodnik demokratske večine v Senatu M. Mansfield se je vrnil s 16-dnevnega potovanja z ugodnimi vtisi o odnevih nove Nixonove azijske politike.

WASHINGTON, D.C. — Sen. Mike Mansfield, demokrat iz Montane, je poleg sen. W. Fulbrighta najbolj vztrajen kritik ameriškega posega na ozemlje celinske Azije, prav posebno še v Vietnam, četudi je s Fulbrightom vred glasoval za znano tonkiško resolucijo, na temelju katere je predsednik L. B. Johnson posegel v Južni Vietnam, da bi ga rešil pred komunistično poplavo, organizirano in vodeno iz Hanoja. V zadnjih letih je ponovno zahteval omejitev vojskovanja v Vietnamu in postopen umik ZDA od tam.

Pretekli mesec je sen. Mansfield, ki je sicer tudi načelnik senatnega pododpora za Daljni vzhod, odpotoval v jugovzhodno Azijo na povabilo predsednika Nixona, da si na lastne oči ogleda položaj in pomaga obrazložiti vodnikom držav v tem delu sveta politiko Združenih držav. Senator je bil na poti 16 dni in se je razgovarjal z vodniki petih držav. Pri vseh je našel veliko razumevanje in podporo za "Nixonovo doktrino", objavljeno na otoku Guam 25. julija letos kot temelj bodoče ameriške politike na Zahodnem Pacifiku in v Aziji. Govoril je z vodniki Filipinov, Indonezije, Burme, Laosa in Kambodže. Povsod je bil prijazen sprejet, povsod je našel zadovoljstvo nad novo ameriško politiko v Aziji.

Sen. M. Mansfield je dejal, da je v razgovorih z vodniki azijskih držav razlagal, da so ZDA tihomorska sila in imajo zato določene, vendar omejene interese v Aziji. Prav zato nimajo namena posegati na azijsko celine in se ne mešati v tamkajšnje obožene spore razen, če bi bile s tem zvezane bistvene koristi ZDA, kar pa po njegovem v Vietnamu ni slučaj.

Sovjetska zveza ni stopila nobenom od kitajskih sosed v razgovore o sklenitvi varnostnega pakta, ki ga je predložil Brežnev 7. junija. Vsi odklanjajo tak pakt, ker se ne boje zameriti Kitajski. Te se ne boje tako hudo kot v preteklosti, ker so prepričane, da ima dovolj posla doma in s svojo sosedo Sovjetsko zvezo ter ne bo pritiskala drugam in povzročala novih nepetosti in sporov. Mansfield je napovedal, da bo v Senatu letošnje jesen ali v začetku novega leta izvedel v svojem pododboru obsežno zasliševanje o politiki ZDA na Daljnem vzhodu.

Kanada brez revolucije
Kanada je edina država v obeh Amerikah, ki je dosegla samostojnost zakonitim potom brez revolucije.

Vremenski prerok pravi:

Oblačno z verjetnostjo neviht. Najvišja temperatura okoli 82.

Novi grobovi

Joseph Skufca V nedeljo je umrl Joseph Skufca s 5335 W. Heisley Rd., Mentor, O., star 76 let, rojen v vasi Znojile v fari Krka na Dolenjskem, od koder je prišel v ZDA v mladih letih. Zapustil je ženo Angelo, roj. Sadar, sinove Alberta, Louisa, Anthonyja, hčeri Sophie Marton in Angelo Tintera, 8 vnukov in vnukinj, enega pravnuka. Pokojnik je bil član ADZ št. 30 in SNPJ št. 355. Pogreb bo jutri, v sredo, iz Mulqueenyevega pokopališča na 99 E. Erie St. v Painesvillu, v cerkev St. Bede v Mentorju ob desetih, nato na pokopališče Riverside, St. Mary's v Painesvillu.

Jakob Zagar
Po dolgi bolezni je umrl v Euclid General bolnišnici 89 let stari Jakob Zagar z 19270 Newton Ave., mož Agnes, roj. Opeka, oče Stanleyja, Antonie, pok. Jacka in pok. Sophie, brat Mary Zakrajsek, Dorothy Sternisha, Anne Klanchar (v Fontani, Calif.), pok. Frances Bostic, pok. Catherine Ivancic in Valentina (v Slov.). Pokojnik je bil rojen v vasi Nove Ravne v fari Bloke, od koder je prišel v ZDA l. 1905. Dolga leta je bil zaposlen kot strojnik pri Midland Products, nato pa v raznih jeklarskih podjetjih. Bil je član SNPJ št. 28, W. of W. in Kluba slov. upokojencev v Euclidu. Pogreb je danes iz Zeletovega pokopališča na E. 152 St. v cerkev Sv. Križa v Euclidu, nato na Kalvarijo v družinski grob.

Nujno sejo Varnostnega sveta ZN zahtevajo

ZDRUŽENI NARODI, N.Y. — Koncem tedna je zahtevalo 23 islamskih držav izredno, nujno sejo Varnostnega sveta ZN, ki naj razpravlja o nevarnosti ognja v znani Al Aksah mošeji v Jeruzalemu za svetovni mir.

Ogenj je po lastnem priznanju podtaknil neki Avstralec, vodnik islama v arabskem svetu dolže za požar Izrael in pozivajo islamski svet na "sveto vojno" proti Izraelu.

Borba med obrambnim in državnim tajništvom

Državno tajništvo 'vidi' znake rdečega omejevanja vojskovanja v Vietnamu, obrambno pa ne.

WASHINGTON, D.C. — Javnost se zmeraj ne verjame v pravilo, da je v republikanskih vrstah več smisla za disciplino kot v demokratičnih. Seveda pozna tudi to pravilo svoje izjeme. Prav sedaj se na primer odvijata fronta med državnim tajništvom in Pentagonom.

Stvar se je začela takrat, ko je državni tajnik Rogers vrnil s svojega potovanja po vzhodni Aziji. Vrnil se je poln optimizma in ni skrival veselja, da se položaj v Južnem Vietnamu obrablja na boljše. Pri tem se je skliceval na razne komentarje iz diplomatskih krogov, ki so že hoteli videti na obzorju verjetnost, da bodo tudi komunisti začeli zmanjševati vojskovanje.

Pentagon je ostal pri svoji previdni oceni in smatra znake popuščanja s komunistične strani le za predih. Tako zagovarjajo generali eno stališče, diplomatje pa drugo. Rogersova skupina je na svojo stran pritegnila celo bivšega državnega tajnika Ruska, tako trdijo v Washingtonu. Tako imamo sedaj fronto med državnim tajništvom in Pentagonom. Oba nasprotnika razumemo: generali mislijo, da se ne smejo pod nobenim pogojem osramotiti, zato se nagibajo na pesimizem, diplomatje pa potrebujejo upanje, da bodo pogajanja v Parizu vendarle stekla, zato so optimisti.

Revež med njima je Nixon. Držal je besedo in odpoklical iz Vietnama prvih 25.000 vojakov. Do septembra bi bil moral objaviti nov odpoklic, pa je odložil, iz česar sklepajo njegovi kritiki, da ne ve, kaj naj naredi, kar bo do določene meje držalo. Sedaj se je, kot kažejo nekateri znaki, obesil na upanje, da bodo komunisti v Vietnamu dali znak, da resno mislijo na manj vojskovanja. Ako bo ta znak dobil, bo

Državno tajništvo ne vidi nevarnosti napada ZSSR na rdečo Kitajsko

WASHINGTON, D.C. — Zgodbe o sovjetskem povpraševanju pri vladah satelitov in pri vodnikih KP o stališčih, ki bi jih ti zavzeli ob nenadnem sovjetskem napadu na kitajska atomska središča, izhajajo baje iz virov CIA — Osrednje obveščevalne službe ZDA. Te zgodbe niso po godu, prepričano je, da ovirajo njegove napore za izboljšanje odnosov s Kitajsko, priprave na razgovore o omejitvi oboroževanja s Sovjetsko zvezo, pa tudi pogajanja za mir v Vietnamu in na Srednjem vzhodu.

V državnem tajništvu priznavajo možnost nenadnega sovjetskega napada na kitajska atomska središča, toda mislijo, da trenutno to ni verjetno. Računajo le z možnostjo povečanja števila in obsega mejnih spopadov.

Državni tajnik W. Rogers in njegovi sodelavci vidijo v objavi teh zgodb in njihovem širjenju igranje Moskvi v roko. Ta se že več mesecev trudi po vsem svetu, da bi dobila simpatije v svojem sporu s Kitajsko. Pričakujejo, da se bo državni tajnik pritožil pri predsedniku Nixonu proti CIA zaradi objave teh zgodb.

Obseg trgovine med Japonsko in Sovjetijo raste

TOKIO, Jap. — V prvi polovici letošnjega leta je obseg trgovine Japonske s Sovjetsko zvezo porasel za preko 18% na skupno 333,6 milijonov dolarjev.

— Okoli 43% delnic lastujejo v ZDA ženske.

odpoklical nove čete, da tako še pred jensensko politično viхро, ki se obeta v Kongresu in na univerzah, potolaži razburjene duhove.

Ho Či Minh doslej še ni pokazal nobenega vidnega znaka, da ima kaj smisla za Nixonove težave.

NIXONOVI NAČRTI ZA ZDA V PRIHODNJEM DESETLETJU

Predsednik ZDA je sinoči na konferenci državnih guvernerjev v Colorado Springs razlagal načrte za razvoj in stališča naše dežele v prihajajočem desetletju. Temeljna naloga bodočnosti bo reševanje "tekme med človekom in spremembami".

COLORADO SPRINGS, Colo. — Sinoči je predsednik ZDA Richard M. Nixon pozval državne guvernerje, ki so prišli sem na svoje letno posvetovanje, naj se mu pridružijo v naporu napraviti vlade bolj sprejemljive za narodne potrebe. Potrebni so načrti za obvladanje rastočih vprašanj v prihodnjem desetletju, ki jih vedno znova ustvarja moderna naglo napredujoča industrijska družba. "Glavna tekma v današnjem svetu ni v oboroževanju, med rasami ali v vesolju, glavna tekma je med človekom in spremembami... Če hočemo to tekmo dobiti, je naša prva potreba spremeniti vlado tako, da jo bo mogoče obvladovati."

Bistvo nove strategije naj bi bil "novi federalizem", o katerem je Nixon govoril pretekli mesec, ko je razlagal domača vprašanja naše dežele. Zvezna vlada naj bi v bodoče tesneje sodelovala z državnimi in okrajnimi upravami v vseh vprašanih domače politike, prav posebno pa v vprašanih socialnega skrbstva in šolstva. Zvezna vlada ne bo več pripovedovala državnim in okrajnim upravam, kako reševati to ali ono vprašanje, ampak se bo z njimi posvetovala in jim prepustila več in več odgovornosti.

Državne guvernerje je predsednik ZDA svaril, naj ne upajo na obilja sredstev zvezne vlade, kadar bo vojskovanje v Vietnamu končano, ker to so le upi, pravni upi, kajti preostanka ne bo, vsaj velikega ne. Podobno kot v domači politiki je predsednik Nixon označil tudi zunanjo politiko ZDA v bodočem desetletju. ZDA ne bodo prevzemale nobenih obveznosti, ki niso nujno povezane z njihovimi

vo lastno varnostjo in o katerih niso prepričane, da jih bodo lahko izpolnile. Varnost svobodnega sveta mora temeljiti na sodelovanju vseh svobodnih držav, vsaka mora v prvi vrsti sama poskrbeti za svojo varnost. Nixon je poudaril, da se ZDA ne bodo umaknile iz mednarodne politike in se brigale v prvi vrsti za sebe in za svoje koristi. Hočejo le, da njihovi zavezniki prevzamejo del bremena za mednarodni mir in varnost, ki ga lahko nosijo.

Iz Clevelanda in okolice

Okrajni prodajni davek — Sodišče je odločilo, da je okrajni prodajni davek v skladu z zakoni, nakar je okrajna uprava odredila njegovo pobiranje s 1. septembrom. Pol odstotka okrajnega prodajnega davka bodo prodajalci pobirali z državnim prodajnim davkom vred.

Voljeni komisererji? — Volivci okraja Cuyahoga bodo pri volitvah v novembur odločili, ali hočejo imeti v bodoče 7 okrajnih komisererjev ali so zadovoljni s 3. Predlog predvideva 3 splošno, po vsem okraju voljene komisererje in po enega izvoljenega v vsakem od štirih kongresnih volivnih okrožij v okraju.

V Euclid Beach parku je

jilo veselo

V nedeljo je bil v Euclid Beach parku letni piknik AFL-CIO, ki se ga je udeležilo kar lepo število članstva delavskih unij, pa seveda tudi raznih politikov in političnih kandidatov. Med njimi so bili tudi mestni župan C. Stokes, njegov demokratski tekmeč pri primarnih volitvah R. Kelly in republikanski županski kandidat R. Perk.

Letalska tekovanja —

Več deset tisoč ljudi se je zbralo v nedeljo in v ponedeljek na letališču Burke ob jezeru, kjer so gledali letalske tekme in nastope letalskih akrobatov, civilnih in vojaških. Brezčanja in grmenja letal je bilo v popoldanskem urah toliko, da na vzhodni strani mesta v bližini letališča Burke skoraj ni bilo mogoče prestopati.

Mudilo se jima je —

Sinoči okoli pol enajstih je avto z dvema belima moškima privozil po Norwood Road proti severu s tako brzino, da se na križišču St. Clair Avenue ni mogel ustaviti pred rdečo lučjo, ampak se je zadrevil kar naravnost skozi njo v znano nekdanjo Modičevo gostilno onstran ceste. Podrl je prednjo steno. Avto je bil močno razbit, težko ranjen pa je bil edino velik ovčarski pes. — Skrajni čas je, da policija in sodišča napravijo konec divjanju neodgovornih avtomobilistov po naših cestah! Kdor se ne zna ali noče držati prometnih predpisov in gledati na svojo in svojega bližnjega varnost na cesti, naj ne dobi voznega dovoljenja. Če ga že ima, naj mu ga oblast vzame!

Asesment —

Tajnica Društva sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ bo pobirala jutri popoldne od 2. do 4. asesment v šoli sv. Vida.

Clevelandčan na čelu 1. flote

SAN DIEGO, Calif. — Predsednik Nixon je imenoval za poveljnika prve flote, ki ima svoj glavni stan v San Diegu, adm. I. C. Kidd-a Jr., rojenega v Clevelandu, Ohio. Adm. Kidd je bil doslej poveljnik 12. flotilje križark in rušilcev. Nasledil bo adm. B. F. Roederja, ki pojde v pokoj.

Novi poveljnik 1. flote je bil rojen v Clevelandu 1919 Inez Nellie G. Kidd in adm. I. C. Kiddu Sr. Oče novega poveljnika 1. flote je našel smrt pri napadu na Pearl Harbor, kjer je utonil s svojo poveljniško ladjo oklopnico Arizona vred. Po smrti je bil odlikovan s kongresno medaljo časti.

BONN, Nem. — Predsednik Zvezne nemške republike Heineemann je ob 30-letnici začetka druge svetovne vojne včeraj predložil pomiritev s Poljsko, ki je bila pred 30 leti prva Hitlerjeva žrtve.

WASHINGTON, D.C. — Včeraj je umrl znani washingtonski časninar Drew Pearson v starosti 71 let. Zadel ga je srčna kap.

H koncu pasjih dni: Politični dogodki počitnic niso motili

CLEVELAND, O. — Recimo, da smo na koncu letošnjih pasjih dni. Priroda je morda drugih misli in nas morebiti še hoče zasipati z vročino, toda mladina gre zopet v šole, delovni ljudje se pa vračajo na posle, v tem pogledu štejemo mednje lahko tudi politike. Kako smo se vsi odpočili, ne vemo, toda politični dogodki v letošnjem poletju nas hvala Bogu niso preveč motili. Nismo bili brez njih, toda obnašali so se tako skromno, da jih velikokrat niti opazili nismo. Jih je pa veliko, zato moramo izbrati le tiste, ki utegnejo roditi posledice.

Kaj na primer z vojskovanjem v Vietnamu? Predsednik Nixon je v začetku poletja obljubil, da bo odpoklical 25.000 mož iz Vietnama, in je besedo držal. Na drugi strani je pa ravno v istih 3 mesecih padlo v Vietnamu nad 2.000 naših vojakov. Držal je torej besedo tudi Ho Či Minh, akoravno je ni javno dal. To bo moralo imeti preje ali pozneje posledice, ker bo postalo tako stanje nevzdržno. Morda nam bo že politična jesen odkrila pogled, kaj se bo zgodilo.

Draginja pa ni šla na počitnice, je stalno rastla od meseca do meseca, tako hitro kot še nikoli v zadnjih 8 letih. Zadnje mesece je nekaj popustila, vendar upa, da se bo sedanje drago življenje ustalilo vsaj na sedanjih višini, saj nam napovedujejo, da bo popuščanje cen rastlo še do novega leta v povprečju letno za 4-6%. Tako stalno raste odstotek Amerikancev, ki pada v revščino in si ne zna pomagati. To gotovo ne bo pospeševalo socialnega miru, nezadovoljnost bo na razne druge načine izbruhnila na dan. Pri tem ni zvezna vlada pokazala v polletni dobi nobene pobude, da bi se začela boriti proti inflaciji. Nixon prevzema s svojim obotavljanjem veliko tveganje na svoje rame. To mu utegne delati skrbi že do novega leta.

Mir v naši domači javnosti je bil vsaj navidez kar čeden. Niso nas vznemirjali izgredi in nemiri, večji rasni spopadi; prebrodili smo poletje brez velikih štrajkov; politični škandali nas niso zabavali. Toda ta mir ni napravil vtisa, da se bo nadaljeval tudi jeseni. Draginja bo silila unije na mezdne boje, študentje se

bodo spraševali, kaj je z obljubami, ki so jih dobili od raznih javnih uprav, od univerzitetnih do zvezne vlade. Novo šolsko leto je tu, obljube so pa večinoma obvisle v zraku. To bo rodilo nezadovoljnost in dalo povod za prvo dobo novih nemirov. Sledila jim bo druga — ako se uresničijo napovedi skrajnežev med študenti —, ki bo rodila proteste in vse, kar spada zraven, proti vojskovanju v Vietnamu. Kar bo zmanjkalo gradiva za izgred, ga bodo preskrbeli levničarji s komunisti na čelu.

Pri tem se nam bodo kar mimogrede podražili avtomobilci. Tovarne pravijo, da so se stroški za proizvodnjo tako povečali, da ne morejo shajati z dosedanjimi cenami. To bo seveda vzorec za podobne višje cene na celi črti.

Usoda nam je namenila v letošnji dobi kislih kumar tudi par dogodkov, ki so nas zaskrbeli. Začela je propadati morala med našimi četami. Voljaki nočejo več ubogati. Mislijo, da vojskovanje zahteva od njih prevelike napore in žrtve. Tako je postavljeno vprašanje vojske pokorščine na dnevni red. Ni to v naši

zgodovini prvokrat; kadar je bilo, je bilo s tem dano znamenje, da v naši deželi nekaj ni v redu. Prav isti čas so se začela povsod množiti trenja med belimi in črnimi vojaki na naših vojaških postojankah v Ameriki, na Havajih, v Južnem Vietnamu. Prva poročila pravijo, da so jih začeli črni vojaki in da so imeli zato upravičene razloge. Tudi to ni za nas nobena novost. Nesreča je v tem, da nas je to zopet doletelo ravno takrat, ko nihče ne ve, kako naj čim prej končamo vojskovanje v Južnem Vietnamu.

Pasji dnevi niso čisto mirno potekali tudi drugod po svetu. V Afriki smo imeli nekaj uporov in revolucij, ki zanje niti ne vemo. Arabska zemlja se spreminja v bojišče med arabskimi gverilci in Izraelom, pri čemur pa sodelujeta tudi vojno letalstvo in topništvo obeh nasprotnikov.

Sovjetska zveza se muči s svojimi sateliti, Amerika pa s svojimi zavezniki. To jim dela hude skrbi, ima pa tudi dobro stran: Washington in Moskva mislita bolj na mir kot na vojskovanje. Taka naj bo bilanca letošnjih pasjih dni in kislih kumar!

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Avenue — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Združene države:

\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 167 Tuesday, Sept. 2, 1969

Vladna kriza v Saigonu

Naj bo saigonski režim tak ali tak, zmeraj vpliva na našo vietnamsko politiko; skušnija je pokazala, da tudi taktik, kadar z njimi ni naša dežela zadovoljna. Navadno ni nikoli. Tudi sedanja vlada, ki jo je vodil po naročilu predsednika republike Van Thieuja ministrski predsednik Van Huong, ni bila po godu naši diplomaciji. Zato lahko rečemo, da se sedanja ministrska kriza ni začela morda šele pred nekaj dnevi, ampak že lani z nastopom Van Huongove vlade.

Zakaj ni bila Amerika zadovoljna z Van Huongovo vlado, ki je bil zanjo v prvi vrsti politično odgovoren Van Thieu sam? Razlika med njim in Washingtonom je osnovna in se vleče še iz Diemove dobe. Naša dežela je zainteresirana na taki saigonski vladi, ki bi obsegala vse, kar se v Južnem Vietnamu noče vdnjati komunizmu, pa naj bo drugače še tako deljenih naziranj o politični bodočnosti Južnega Vietnama.

Ze Diemu je bilo jasno povedano, kaj želi Amerika. Diem ni bil sposoben ali pa ameriške želje ni vzel zares. Nikoli ni resno poskušal ustvariti koalicijsko vlado na narodni podlagi. Se je rajše obrnil proti diktaturi in prisili, dokler ni dobil plačila, ki je namenjeno skoraj vsakemu diktatorju.

Diema so prekucnili vojaški krogi in prevzeli oblast. Vrstila se je generalska vlada druga za drugo, nobena pa ni imela niti namena, da ustvari civilno koalicijsko vlado, ki bi seveda morala vpoštovati tudi želje in cilje vojaških krogov. Tudi Van Thieujev režim spada med take vojaške vlade. Van Thieuja so Amerikanci opozarjali na nevarnosti take vladne politike, toda mož je zmeraj našel izgovore, da se je izmaknil obvezi po rekonstrukciji vlade, ki bi res predstavljale vse sloje in struje v Južnem Vietnamu, ki kaj pomenijo. Skliceval se je na težave, ki res obstojajo, pa jih je treba premagati. Van Thieu in generali jih ne morejo, ker stojijo na stališču, da mora vlada obstojati le iz zakrnjenih protikomunističnih sil, ker vse druge niso zanesljive. Ker se take sile dajo dobiti le med generali, so samo oni poklicani reševati domovino. Kako jo rešujejo, nam pove sedanje gospodarsko in politično stanje v Južnem Vietnamu.

Osnovna razlika v ameriških in saigonskih pogledih na rešitev Južnega Vietnama iz krempljev komunizma je torej jasna: Amerikanci jo vidijo v koalicijski vladi najširšega obsega, kamor spadajo ne samo protikomunisti, ampak tudi vsi nekomunisti, ki se nočejo prodati komunizmu. Generalom niti vse vrste protikomunistov niso kvalificirane za koalicijsko vlado, zato so proti vladi široke koalicijske vlade, ki bi vključile vsaj zanesljiv protivnik Van Huong po vilji, akoravno je vsaj zanesljiv protikomunist.

Van Thieu je sedaj poveril sestavo nove vlade generalu Khiemu, ki v Saigonu ni neznana oseba. Je predvsem dober prijatelj Van Thieuja, zvest njegov pristaš, se je boril proti Diemovi diktaturi, je dober športnik (ribič) in menda tudi dober minister policije. Ima dobre zveze z vojaškimi krogi, je služil tudi v diplomaciji. Podatki o njem ne govorijo o tem, kakšno zvezo ima z vodilnimi civilisti v Južnem Vietnamu, kakšen je tam njegov sloves. Zato ga naša javnost ni ravno najboljšje ocenila.

Vidi v njem predvsem generala, ki je prišel na to mesto, ker mu Van Thieu zaupa. Zaupanje in ne politična sposobnost je bila merodajna za njegovo izbiro. Khiem bo torej skušal sestaviti vlado iz ljudi, ki jim Van Thieu zaupa. To gotovo ni nobena politična podlaga za široko koncentracijsko vlado. To je načelo, ki se ga poslužujejo diktatorji, ki gledajo najprej na svojo osebno varnost in bodočnost. Iz tega bi se dalo sklepati, da Van Thieu ni ravno prepričan, da je v Saigonu preveč vidnih domačinov, ki mu zaupajo in on njim. Van Thieu hoče torej imeti predvsem vlado, ki bo varovala njega in šele potem gledala na narodni interes. Zato politični opazovalci gledajo s precejšnjo nezaupljivostjo v novo vladno kombinacijo, ki je še niti ne poznano.

Morda je nekaj resnice v kritiki vietnamske OF, ki vidi v novi vladi, naj bo taka ali taka, le zvezo med saigonskimi bogataši in generali. Z vlado, ki jo spremlja tak sloves, pa ne pridejo daleč v nobeni svobodni deželi, tudi ne v Vietnamu. Zato bo komunistična kriza močno odjeknila v Južnem Vietnamu. Ni sicer prijetna ta stvarnost, ali je boljša kot prividni optimizem.

Zdi se nam, da je zadel žebelj na glavo bivši zaupnik demokratičnih predsednikov Harriman, ko je kratkomalo izjavil: Van Thieu lahko koristi Vietnamu in Ameriki, ako res ustanovi široko koncentracijsko vlado, sestavljeno iz protikomunistov in nekomunistov. Ako za ta posej ni sposoben, naj se umakne, ker samo s tem se lahko kaj koristi.

To mnenje ve dobro tudi predsednik Nixon. Vprašanje je pa, ali je dosti močan, da prelomi s tradicijo demokratičnih predsednikov, ki so dajali popolno svobodo saigonskim vojaškim in civilnim politikom ravno tam, kjer se je iz tega stališča rodila nesreča. Nixon v tem primeru ni obremenjen s strankino tradicijo, zato lahko postavi saigonsko vojaško in civilno politiko pred pravo alternativo, ne pa pred nadomestek, kot je sedanji poskus z vlado Khiema. Kako naj kdo kaj da na tako vlado, ki v njej praktično gospodarijo kar trije generali: Van Thieu kot predsednik, Ky kot podpredsednik in Khiem kot ministrski predsednik. Ko bi bili vsaj složni med seboj! Pa saigonski politični svet ve, da je Khiem spodenel stolček moči generalu Kyju in mu s tem onemogočil, da bi s prevratom spraval Van Thieuja z oblasti. Zato se Ky in Khiem gotovo ne gledata lepo.

I. A.

BESEDA IZ NARODA

Pismo
Vrhenskega
Tinela

Waukegan, Ill. — Novic je v sodobnem svetu več, kakor pa jih more javnost poznati. To je menda vzrok, zakaj se javnost bolj ne zanima, kaj se okrog nje in med njo po svetu godi in dogaja. Posebno zadnje mesece in tedne je bilo dogodkov, da jih je javnost komaj sprejemala. Uspeh astronautov je zasenčil važnost manjših dogodkov tu na naši zemlji. Saj smo vsi kar z odprtimi ustmi zijali nad uspehom astronautov. In komaj smo se zavedli teh uspehov, so nas z vsemi raznimi izjavami o teh uspehih že vodili k drugim zadevam, katerim naj dajo prej omenjeni uspehi novih inspiracij in upanj. O yes, naš okrogli svet je kar čudovit in zanimiv. Je dosti kislega na njem, pa tudi nekaj sladkega. Kdor zna to prav sprejeti in to skupaj prav pomešati, dobi iz tega kar okusen zalozek življenja.

Ker ravno omenjam uspehe astronautov, naj omenim, da je pohvalna beseda poudarjena v navdušenosti našega predsednika Nixona o tem uspehu izrazila malo več, kakor namenjeno, in je to znani pridigar Billy Graham malo popravil. Grahamova pripomba je kar na mestu. Ustvarjenje sveta, rojstvo Kristusa, Njegovo trpljenje za Odršenje in Njegovo Vstajenje so še vedno dogodki in uspehi, ki jih doslej noben človeški uspeh ni nadkrilil. To drži med milijoni in milijoni vernikov vseh raznih krščanskih sekt. Le članek v slovenskem naprednem dnevniku ima to za "biblijske pravljice". Njegova zadeva. Pove pa to, da v njegovi glavi se še vrtijo vedno "plošče", na katerih so zarežani glasovi in mnenja takih "velikih mislecev", kakor so bili pokojni Konda, Molek in še vrsta drugih. Omemba v tistem uredniškem članku pove, kake misli o tem se prekucajajo v njegovi glavi...

* DRUGE ZADEVE PRI NAS
IN DRUGOD. — Zadnji terek v juliju je doživel naš illinoiski senator Everet M. Dirksen svoje vrste obisk. Nekaj nad 200 illinoiskih farmerjev iz delov Illinois države, katere on predstavlja in zastopa v zveznem senatu, ga je s svojimi ženami in otroci vred obkolilo, ko se je vračal z zborovanja s e natske zbornice. Voditelji protestne skupine so ga pozdravili, nato pa so objavili svoja mnenja glede današnjih razmer, v katerih morajo v današnjih časih živeti in se boriti za svoj gospodarski obstanek. Ko so mu našli vzroke in razloge, so napovedali svoje zahteve, da se farmerjem dovoli in da "parity" (enakost), to je cenam za farmerske pridelke in drugo, kar farmerji pridelajo, da bo moč farmerjem gospodarsko parirati s cenami onega, kar farmerji kupujejo zase in kar zahtevajo obrati farm.

Dirksen, ki je znan, da zna vsak čas in za vsak slučaj na-

praviti prijazen obraz, nasmeh in pogled, je tudi to pot s tolažilnim obrazom začel razlagati svoje stališče v tem slučaju. Izjavil je, da je on eden izmed tistih 20 senatorjev, ki delujejo na to, da se kakih 10 milijonov akrov farmerske zemlje vzame po vladi iz obdelovanja, lastnikom da odškodnino in to bi nekako v petih letih dvignilo naše kmetijstvo na drugo, to je zadovoljivo gospodarsko raven. Omenil je med drugim, da je on kupil par bušjov žita in plačal zanj po \$3.06 za bušel, medtem, ko je zdaj cena na trgu za bušel žita \$1.05. Ta njegova gospodarska razlaga pa navzgoče farmerje, ki so ga obkolili, ni zadovoljila. Z glasnimi medklici so mu dali znati in vedeti, da oni zahtevajo "parity" — enakost, ne pa kako dobrodelnost.

Prerekanje je teklo nekaj časa. Farmerji so poudarjali, da kakšnih začasnih dobrodelnih akcij ne želijo, pač pa nekaj trajnega, ki jih naj postavi na kolikor mogoče enako gospodarsko višino z drugimi gospodarstvi, kot industrijskim itd., da jim bo moč z njihovimi dohodki, ki pridejo za farmerske pridelke, shajati z izdatki, ki jih morajo oni izdati za semena, za poljedelske stroje in vse, kar si morajo nabavljati.

To so objavili in povedali tudi senatorju Charlesu Percyju. Oba, to je Dirksen in Percy, sta bila malo v zadregi. Iskala sta izrazov, kateri naj bi farmerje, ki so prišli protestirati, potolažila. Potolažiti farmerje v tem slučaju bo težka naloga. Priznati je treba, da farmerji so za svoje delo veliko slabše plačani, kakor pa zlasti poklicni industrijski delavci. In če vzamemo današnjega farmerja, mora biti ta tudi nekaj poklicni mojster v kmetijstvu in obratovanju kmetije. Razumeti se mora na stroje, s katerimi obdeluje. Razumeti se mora na umetna gnojila in še vrsto drugega, če ne, se mu vse pokvari. Toda, ko pride do žetve dohodkov, kdo ima boljšo žetev, današnji poklicni delavec v industriji ali farmer? To je srednje vrste farmer. Manjši pa izginjajo, raje odhajajo v tovarne in v druge službe, kjer se jim bolje godi kakor na mali farmi. Večji farmerji, ki razpolagajo s tisoči in tisoči akri zemlje in drugim, ti seveda izhajajo drugače. Primera v tem je, kakor so včasih rekli v starih časih graščakov v starem kraju: "Ta je velik gospod — ima kočijo in hlapce." O navadnih kmetih so rekli: Ti imajo pa majhne žlice, s katerimi zajamejo kisló repo, drugega pa dosti nimajo."

Tako teče naprej življenje in nam po svoje pripoveduje, v kakih razmerah smo. Prav zdaj ni še prehudo, niti hudo ne, ker žepi še niso prazni. Drugače bo, kadar v žepih ne bo več dosti. Takrat zna biti drugače. To se pa zna zgoditi preje, kakor mislimo. Današnja draginja, če se ne bo pruderučilo kako na polje, zna to doseči in izvršiti. Po obnebu našega gospodarstva raznašajo razne sape kaj "čudne klime". Te klime dušijo že malo po naših borznih trgih ozračje. Poročila omenjajo, da se na njih

ne diha več tako ugodno in zdravo, kakor še pred kratkim. Priporočajo zdravila, dal Bog, da bi bila zdravila prava, da bi pomagala, ampak vsak mazač ne zna predpisati pravih zdravil.

Upajmo vsi na najboljše. V tem duhu vse lepo pozdravlja Vrhenski Tine

Če ti niso pri Bogu, kdo bo?

PATERSON, N.J. — Z gornji besedami je pred štirimi leti zaključil svoj članek o pobitih domobranci g. dr. Ludvik Puš. Biti pri Bogu, pomeni isto, kot biti v nebesih, biti zveličan, biti svetnik. Prav zares: če naši pobiti domobranci niso resnični mučenci in kot taki pri Bogu, kdo bo?

Od mladih nog smo vajeni v zgodbah mučencev brati čudovite stvari: sv. Štefan gleda nebesa odprta, ko ga kamenjajo. sv. Vid v kotlu žarečega svinca in smole prepeva hvalnice Bogu, sv. Tiburciju se zdi žareče ogle, na katerega so ga vrgli, kot da so dišeče vrtnice, pred neštete mučence se levi, ki naj bi jih raztrgali, vržejo k nogam in jim liježo rane, itd. V zgodbah pobitih domobrancev takih čudežnih dogodkov pogrešamo. Naj nas to ne moti.

Dve dejstvi moramo poznati v tej zvezi. 1.) V začetku krščanstva je Bog res delal take čudeže, ker so bili za širjenje sv. vere potrebni, pozneje pa ne več. 2.) Večina teh čudežnih zgodb pa je izmišljena, spada med legende, ki so se sčasoma vpletle med zgodovinska dejstva, da zdaj težko ločimo, kaj je zgodovina in kaj pobožna legenda. Ni se nam torej čuditi, če je sv. oče ob zadnji liturgični reformi črtal iz vesoljnega cerkvenega koledarja prav take mučence iz prvih časov krščanstva, ki o njih beremo najbolj čudovite zgodbe mučeništva, katere pa niso zgodovinske.

Bistvo mučeništva je v tem, da kdo smrt in morebitno mučenje iz sovraštva do vere potrpežljivo prenese in zmagovito vztraja v stanovitnosti do konca. V tem se pa naši pobiti domobranci kosajo z najbolj odličnimi mučenci prvih časov krščanstva. Naj navedem le par izjav očividcev, ki so se iz grobov rešili:

V tretjem delu knjige "Rdeča zver, pijana krvi", ki jo je napisal pokojni msgr. Skerbec, berem na strani 13: "Tiho je bilo med nami. Klečali smo in sklanjali glave ter se pripravljali na smrt. Tu in tam se je komu izvil globok vzdih bolečin ali pa vzdih molitve k Bogu. Vse je postalo pred našimi očmi malenkostno, prazno na pragu večnosti. Misel na smrt, na Boga, na sodbo in večnost je popolnoma prevzela naše duše. V Vetrinju smo prejeli sv. zakramente, zadnjo popotnico. Zdaj smo v svojih dušah še enkrat obujali popolno kesanje."

Istotam na strani 14: "Tu in tam je še uhajala misel domov k očetu, k materi, bratom in sestram, ki jih ne bomo nikoli več videli na zemlji, pa so se zopet duše odtrgale od teh misli in romale k Bogu, k Jezusu, Materi božji in proti bližnji večnosti."

Istotam na strani 17: "Iz kupa mrličev in ranjencev so se čuli vzkliki: "Jezus, Marija, Jožef! O Bog, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo!"

Na strani 23: "Ali se je kak domobranec, ko ste bili v rokah komunistov, posebno pa, ko ste že bili na poti na morišče, ali pa že v jami, izrazil, da obžaluje, da je šel med domobrance in tako doživel to strašno usodo?"

"Niti enega nisem slišal, da bi se kesal, ali da bi bil obžaloval, da je bil domobranec, protikomunističen borec. Več pa sem jih slišal zatrjevati, da bi kljub vsemu še enkrat vstopili med domobrance, če bi bila prilika, čeprav bi vedeli naprej, da bodo

MONSIGNORJU ALOJZIJU BAZNIKU ZA SLOVO

"Po svetu vsem pojdi, vse narode učite!"
Beseda Kristusa Boga veljala je in še velja in bo do konca dni sveta.

Kot Božji poslanec ti bil si med nami, dolga si leta nas vodil zvesto, z nami si hodil, nismo bili sami, slovensko besedo si branil srčno.

Roka je tvoja bila povsodi, kjerkoli si slutil Božjo čast, cvetelo je delo, zoreli sadovi, oranje, sejanje — vse šlo ie v rast.

Za dela velika storjena med nami, ko rože in trnje si z nami delil, za Božje skrivnosti, ljubezen, tolažbo, za kleno besedo, ki si jo glasil,

izrekamo hvalo ob tvojem slovesu. Saj težko bilo bi poplačati dolg. Prošnja je v srcu in solza v očesu: Vso tvojo ljubezen poplača naj Bog.

Med druge te danes pošilja ovčice Božja Previdnost, Večni Pastir, da seješ med njimi besedo resnice, da jim oznanjaš srečo in mir.

Od Svetega Vida tja mimo Pristave, kjer rado sprosti se slovensko srce, kjer Sveti Patricij varuje dobrave, tam čredica Božja čaka na te.

Svetega Vida hvaležni farani s tisoč željami za tabor gredo. S srcem ostani še vedno med nami, novo ti delo naj vodi Nebo.

F. G.

morali vse to trpeti. Pogosto sem čul: "Rajši sem med žrtvami, kot da bi bil ubijavec."

Stran 38: "Molili so ročni venec, dasi so morali prej oddati vse molke. Čakali so na smrt kot na rešitev. Kletvine ni bilo čuti med nami, ne godrnjanja in ne jeze. Vdano je vsak prenašal svoje muke ter čakal, da mu Očetova roka pošlje smrt ter ga preseli v boljše življenje."

V knjigi "V Rogu ležimo pobiti" berem na strani 27: "Najhuje so postopali s člani Katoliške akcije. Tako so iskali Zorca, ki je bil v Hlebčevem vodu. Ko se jim je odzval, so tega majhnega prijaznega dečka odpeljali s seboj po dveh stopnicah v barako, vrata za seboj zaprli in ga mučili, da je bilo čuti strašno krpitje. Po mučenju so nezavestnega izbrčali preko praga, da se je telo zvrnilo preko stopnic in tam obležalo."

Istotam na strani 55: "Tako je partizan Herman mnoge pretepjal in smešil posebno, če je dobil pri kom rožni venec ali svetinjico. Smešil je Kristusovo trpljenje in ga enčil z našim. Tudi drugi so se norčevali iz nas, če vemo, koliko je Kristus na Golgoti trpel. In če je on vse to pretrpel, zakaj ne bi mi, ki smo njegova vojska! Prinesli so v dvorano bičevnike, spletene iz usnja, po sredi ojačene z žico, in nas pretepali. Kljub temu smo molili in peli nabožne pesmi, pa tudi fantovske."

Mar se ne bere vse to kot najlepše mučeniške zgodbe iz prvih časov krščanstva? Prav zares. Razlika je le v tem, da je med o-nimi vse preveč legend brez zgodovinske podlage, naše so pa vse s pričami dokazane.

Poganski zdravnik Galen je o prvokrščanskih mučencih zapisal: "Videl sem jih. Bili so ljudje kakor mi. Trepotali so pred mukami. Ko je prišel čas mučenja, je iz njih odseval preroško pričevanje. Odhajali so v smrt za Kristusa s smehom na ustih in z nezáslišanim mirom. Odpuščali so mučiteljem in darovali svoje življenje v globoki veri in neomajni ljubezni do Kristusa."

Prav isto govorijo o pobitih domobranci priče, ki so jih videle trpeti in umirati. Zato v polni meri velja o njih: Če ti nisi pri Bogu, kdo bo? Le prosimo Boga in začnimo delati na to, da nam jih sv. Cerkev kmalu dovolj častiti kot resnične mučence.

Rev. dr. Fr. Blatnik, SDB.

Vesti iz Slovenije

Svežega mesa manjka

Govejega mesa primanjkuje in to sredi turistične sezone. Lani mesa ni primanjkovalo in tudi ni bilo predrago. Letošnje primanjkanje je posledica nesmiselnega gospodarjenja, ker so lani poklali 90 odstotkov mladih telet. Letos je v družbenih hlevih le na vsakem osmem stojišču po ena žival. V kmečkih hlevih je pa tudi premalo živine. Kljub temu se je v prvih štirih mesecih letošnjega leta izvoz živine iz Jugoslavije dvignil na 422 milijonov Novih dinarjev, nasproti 276 milijonov, kolikor je znašal ta izvoz v istem obrobju lanskega leta. Izvoz je sicer v maju zasal, toda brezglavna politika se maščuje že sedaj in se bo še nekaj časa.

Še v kolonialni dobi

BOSTON, Mass. — Sejmi za deželne pridelke so nastali v ZDA še v kolonialni dobi, ko so farmerji pripeljali svoje pridelke v mesto in jih tam ponudili na prodaj. Iz teh sejmov so se nato razvili velesjmi, ki služijo sedaj delno gospodarstvu delno pa zabavi.

SPOMINSKA OBLEKA — Za obisk papeža Pavla v Ugandi v Afriki so tam prodajali posebne spominske obleke, katerih eno vidimo na gornji sliki. Na blagu so natisnjene razne slike krajev in ljudi.

KANADSKA DOMOVINA

Iz slovenskega Toronta

Nazaj v šolo

Počitnik je konec. Za nami so dnevi, ko smo v prosti naravi iskali krepitve teles, si utrjevali zdravje in si nabirali sil za polnovno resno delo. Sonce, sveži zrak in božja narava so viri zdravja in moči. Kakor se je mladina pred dobrimi dvema meseci navduševala nad počitniško prostostjo, tako sedaj z veseljem vstopa v novo šolsko leto. Človek je po naravi zvedav in tako tudi mladi ljudje z zanimanjem hitijo v nove razrede in z odprtimi očmi in ušesi pričakujejo, kaj jim bo prinesla šolska učenost v novem letu.

Kjer je ta zvedavost doma in kjer vlada veselje nad šolo, tam je v mladih ljudeh zdrav duh in naraven razvoj. Kjer pa vlada miselnost "I hate school", tam je v družbi nekaj narobe, bodisi, da šola premalo skrbi za pravo priljubljenost pri mladini, bodisi da ima družina preveliko slast za dolarji in bolj skrbi za to, da bi mladinci prej nekaj zaslužili, kot se česa naučili.

Mladost je čas rasti in razvoja. Telo raste v mladosti, se razvija in dozoreva. Um se razgleduje — danes bi že lahko rekli — po vsejmirju znanosti in izkušnji. Mlada duša raste in zori, zori v veri in božji podobnosti. Zato prezgodnja zaposlitev in skrb za vsakdanji dolar samo ovirata rasti in razvoj pri mladem človeku. Prav tako so nepopravljiva škoda in ovira telesnemu razvoju, duševni in umski rasti ljubezenske afere mladostnikov; saj drevesce vendar še ni zrelo, da bi rodilo sad.

Geslo na začetku vsakega septembra je: NAZAJ V ŠOLO! Telo naj raste in se razvija brez prezgodnjih posegov v njegov sistem. Um naj se izobrazuje do končnih možnih mej, do univerzitetnih diplom in še. Duša naj pa raste v veri, upanju in ljubezni. Tako bodo naši mladinci s polnoletnostjo življenja dosegli polnoletnost osebnosti in postali polnokrvni in polnovredni člani družbe v največjo lastno srečo in zadovoljstvo. Le telesno in duševno uravnoteženi, zdravi in srečni polnoletniki bodo mogli biti ustvarjalci in vodniki boljše družbe. Naj bi bila to želja, še več zahteva vseh, ki imajo kot vodniki ali starši in kulturniki kakršen koli vpliv na mlade ljudi.

PROSIMO SPOROČITE!
Torontske naročnike lepo prosimo, da nam sporoče novo spremenjeno številko svojega poštnega okoliša, da bodo list hitreje prejeli.
Vsem prav lep pozdrav!
Uprava Ameriške Domovine

Na zadnji poti v tej solzni dolini

V soboto, 23. avgusta, smo Slovenci v Torontu pokopali znanega člana svoje skupnosti g. Jožeta Zalarja. Pogreb je pokazal, da je imel lepo številno prijateljstvo. Ze v četrtek in petek so hodili v pogrebni zavod Ridley na Lake Shore Blvd., da še enkrat na tem svetu vidijo njegov obraz in da pomolijo za srečno večnost njegove duše. S svetjem so obdali ne samo njegovo krsto, ampak tudi stene kapele, kjer je počivalo truplo. Pogrebna sv. maša je bila v cerkvi Brezmadežne s čudodelno svetinjo. Somaševala sta župnik g. Janez Kopač CM in g. Jože Časl CM od Marije Pomagaj. Cerkev se je skoraj napolnila molilcev. Pravi pomen telesne smrti je v pridigi lepo razložil

župnik g. Janez Kopač CM. Tudi g. Jože Časl se je od svojega prijatelja Jožeta lepo poslovil pred krsto. Tudi pogrebcev, ki so prišli na pokopališče, je bilo veliko. Truplo sedaj počiva na "Gori upanja". Do te "gore" so spremljali pok. Jožeta številni prijatelji, polni želja in dobrih voščil, da bi njegova duša srečno živela v večnosti.

Jože Zalar je bil rojen v vasi Kranjčje, občina Sv. Vid na Notranjskem, leta 1913. Rojstni dom je bil skromen, družina številna. Domačija mu ni mogla nuditi možnosti, da bi si ustvarila preskrbljeno bodočnost. Še mlad je odšel od doma in postal pekovski vajenec, ki je po hribih raznašal kruh. Kot pomočnik je prišel v Ljubljano in bil kmalu poznan kot "Dolarjev pek". Poznan je bil po svoji dobroti srca in delavnosti v katoliških društvih. Leta 1945 je odšel od doma zaradi svojega katoliškega prepričanja. Bil je v begunskih taboriščih v Italiji in od tam odšel v Argentino. Od tam je prišel v Kanado 1. 1949. Dve leti nato, meseca decembra 1951, se je poročil z gđ. Jožico Horvat, doma s Krke na Dolenjskem. Tudi v Kanadi je bil pokojni Jože poznan po tem, da je rad pomagal potrebnim in se vedno odločno zavzemal za pravično stvar. Sedaj se je umirilo nemirno srce, srce polno dobrote. Bodi mu Bog plačilo, žalujoci ženi Jožici pa tolažba.

Por.

Gerar v Torontu

TORONTO, Ont. — V soboto, 16. avgusta, se je na C.N.E. vršila telovadna tekma med Jugoslavijo, ZDA in Kanado. Za Jugoslavijo so nastopili: Miroslav Cerar, Miloš Vrtič, August Kussel in Damir Amić, Zagrebčan, vsi ostali pa Slovenci. Tekmo je odločil Miro z odlično izvedbo, ki je povsod dobil čez 9 točk od možnih 10. Končno število točk je bilo:

Jugoslavija	163.45
Z.D.A.	162.00
Kanada	157.75

Med posamezniki so bili pa:
1. Miroslav Cerar (Jug.)
2. Dave Thor (Z.D.A.)
3. Miloš Vrtič (Jug.)
6. Gil Larose (Kanada)

Obisk jugoslovanske reprezentativne vrste, ki je prišel kot iznenadenje, ko je C.N.E. plačal njihove izdatke, ker sicer bi jih spozorirala York univerza in bi prišli šele v oktobru. Fantje so izvedeli za odhod šele dan pred odhodom, zato po Torontu naši rojaki za njih prihod večinoma niso vedeli. Imel sem čast govoriti v njimi pri treningu na York univerzi. So zares odlični fantje, pridni pri treningu in delu.

Miro Cerar je končal jus in je sedaj sodnik za mladostnike v Ljubljani, kljub temu, da je prvak sveta, je zelo skromen in vljuden. Vsi so zelo dobro razviti in zastavni in jih je res veselje pogledati. Trenirajo po petkrat na teden v hali Tivoli, njihov letošnji trener je Marjan Jemec, sin prejšnjega načelnika ZFO in na moje začudenje me je poznal še kot mladca ZFO. Kljub temu, da so ena najboljših vrst na svetu, ima doma včasih problem, kjer postavi drog in kroge, ker manjka prostora. Povedali so, da prideta k treningom večkrat Karl Janež in Fric Natlačen, bivša prvaka ZFO.

Vrsta je nastopala 23. avgusta v Montrealu skupno s kanadsko olimpijsko vrsto. Predstava je bila slabo organizirana in obiskana. Namesto nove Titove himne so igrali "Bože pravde, Lepa naša domovina in Naprej

zastava slave", ker prireditelji pač niso dobili prave plošče. To je povzročilo nekaj zmešnjave, da so se nemirno prestopali, proti koncu je pa trener povsile zastavo, ker pač ne vedo, kakšne posledice zna to roditi.

Drugo leto bo sredi oktobra svetovno prvenstvo v Ljubljani. Vsi ti tekmujejo, zato jim želimo vso srečo!

F. G.

STZ koč zgorela

TORONTO, Ont. — Gozdne avtoritete so sporočile, da je zgorela društvena koč v Elk Laku. Ogenj je bil verjetno posledica nevihte, ki je malo prej divjala okrog in povzročila tudi nekaj drugih ognjev. Koča je bila zavarovana in bo zgrajena nova. Naši so šli tja 30., 31. avg. in 1. sept., da postavijo novo. 4. oktobra se že odpre lov na muse, potem pa kar gotovo že pritisne mraz.

STZ je pridno sodelovala pri 10. Slovenskem dnevu, ki je kljub ponovitvi zelo lepo uspel, saj je bilo tam čez 2000 ljudi. Letos je nastopala samo slovenska telovadna vrsta: F. Grmek, L. Dolenc, P. Grmek in P. in M. Koželj na bradli in drogu. Dekleta Helena, Betty Silva, Mija in Veronika so delala na dvovišinski bradli, naraščaj pa je skakal čez konja.

Tudi pet atletov je metalo kroglo, disk in kopje. Prijetno nas je s svojo udeležbo iznenadil dr. Avgustin Kuk, bivši slovenski mladinski prvak, študentovski prvak v Italiji in Kanadi. Gustel je vrgel kroglo 13 m, disk blizu 40 m, kopje pa je poletelo Petru Grmeku čez 45 m. Odlično so metali tudi J. Mesec, A. Strazar in M. Jan.

Tudi letni izlet, ki ga ima društvo v začetku avgusta v Bancroftu, je lepo uspel, posebno ker je bilo vreme odlično. Ivan Cerar in Frank Music sta prišla oba z velikimi čolni in mladina se je polno udeležila vodnega smučanja. Skuba potapljači so plavalji 35 ft. globoko, mladi pa so se učili upravljati kano.

Zvečer je bila na vrsti atletika, taborni ogenj in petje. Vse se je srečno vrnilo domov.

Streliške tekme so 20. in 21. septembra v Bancroftu. Vsi ste prisrčno vabljeni!

STZ Toronto

L. Ambrožič st.:

OBLJUBA DELA DOLG

LXXXVIII

Tudi pri Koglarju v Podsmreki je mati vdova izgubila štiri sinove, ki so jih pobili partizani na zverinski način. In padale so cele družine z izjemo kakega odsotnega člana; padali so posamezniki, po dva in trije člani od mnogih družin, o katerih sem že nekaj pred časom napisal. Če bi hotel popisati vse in podrobno, bi trajalo v neskočno in tudi ni mar vseh podatkov. Le nekaj jih imam zapisanih, nekaj ohranjenih v glavi, a ti so večinoma brez datumov. Teh si nisem dosti zapomnil, zato tudi ne pišem tega vse zaporedno, kot se je vršilo; zato večkrat ene in druge dogodke kaj preskočim ali jih pa tudi predam malo nazaj. Naj mi bo to oprosteno. Če se jih morda kdo od čitateljev bolje spominja, naj jih po možnosti postavi bolj pravilno zaporedoma. Navesti nameravam namreč še nekatere večje in značilnejše dogodke iz tiste nesrečne dobe. Poskušal jih bom postaviti kolikor toliko po vrsti in datumih, v kolikor se mi bo pač to posrečilo.

Kmalu po prihodu Lahov so se spomnili partizani, da so začeli tiste ženske, ki so bile pri-

jazne okupatorju, striči. Tako se je zgodilo, da so tudi na Dobrovi ostrigli nekaj deklet. Spominjam se, da so bile ostrigene tri sestre, Glinarjeve Marija, Franca in Ivanka iz Stranske vasi. Dalje neka Babnik Joža, ki je stanovala v Kovačevi bajti. Oče je bil iz Dobrove, mati Dalmatinka. Ostrigli so tudi Marico Rihar iz vasi Dobrova. Bila je prijazna Lahom in partizanom. Pa se je intimo spoznala z nekim strupenim k a r a binerjem Moreno. — Glinarjeve tri so pozneje odgnali v gozd in jih pobili. Bajle leže pokopane na Kluču, na hribu Bukov vrh. Med tem so partizani skoraj leto dni zagotavljali starše, da živijo. Starši so jim pa dajali obleko in hrano zanje. Tako je od štirih otrok ostal doma le še sin, ki se je javil k domobrancem in so ga potem ob vrnitvi tudi ubili.

Koncem aprila 1942 so nam pobrali radio aparate. Vsi iz občine smo jih morali oddati v občinski pisarni, le Pekljaj Ana, Dleskula iz Gabrja, ga je lahko obdržala, ker je navdušeno sodelovala s ... partizani in karabinerji so ji dali dovoljenje, da ga je lahko obdržala. Aparate so spravili pri "Mežnarju" v posebni gostilniški sobi. Partizani so kmalu vlomili in odnesli nekaj najboljših aparatov. Pa so se nasmolili. Večina vsi boljši niso funkcionirali, ker so jim lastniki pred oddajo pobrali žarnice. Tako se niso mogli z aparati nič okoristiti.

Od tistega napada v maju sem se držal čimbolj doma pri družini in opravljal razna dela, največ na kmetiji, deloma pa tudi v trgovini. Žena je imela dosti opravkov z gospodinjstvom, kuhinjo in otroci. Niso bili že več tako mali, pa je tudi z večjimi, včasih še več opravila. Od doma sem se le v nanujnejših slučajih podajal. Vedel sem, da vedno pozorno slede kakšne opravke imam in s kom občujem. Zato sem se čimbolj pazil, da bi jim ne dal kakršnegakoli vzroka, da bi me obdolžili tega ali onega. Okoli nas je bilo še kar nekako mirno; so pa prihajali iz daljne okolice razni glasovi: Tu uboj, tam rop, pa požig itd. Glava je bila vedno polna hudih skrbi za družino, za ženo, ki ni bila nič pri zdravju in pa za sebe, kaj bo prišlo in na kak način bom odstranjen od doma. Prav dobro sem slutil, da dolgo ne bo tako ostalo. Preveč sem opažal, kako pazijo na vsako moje stopnjo.

Dne 8. julija sem že v postelji zaslišal neko premikanje po cesti in okoli hiše. Opravil sem se, pogledal skozi okno, pa sem videl, da pohajkuje okoli hiše gotovo 50 moških, ki so mi pa bili nekateri znani, nekateri pa nič. Premišljeval sem le, kaj se godi, kaj mi ti hočejo? Sel sem doli in odprl vrata v trgovino, pa so se vsuli notri in naenkrat mi je zmanjkalo cigaret. Vsa jih je hotel čimveč, pa nič važno, katera so, dražje ali cenejše, samo da jih je dobil. Ko je zmanjkalo cigaret, se je toliko pomirilo, da sem mogel zvedeti, kaj se pravzaprav godi? In zvedel sem, da je splošna mobilizacija, ki so jo priredili partizani. Kmalu nato se je pojavil pred trgovino — šef kuhinje — in je začel naročati jestvine za kuhinjo. Bil je to Mežnarjev Jošk iz Hrušev, Češnovar Jože. Vso zalogo, kar je bilo za pod zob, vse je pobral. Mobiliziranci so pa morali znositi na vozove zunaj, ki so jih pripeljali s seboj, seveda, z vpreženo živino. In trgovina je ostala prazna.

Takoj, ko je začel nabirati blago, je dejal: "Kar piši, kar bomo vzeli, bo prišel kmalu komandant in bo plačal. On je spraševal: Imaš to, in ko sem odgovoril, da in vprašal koliko, je vselej dejal: "Vse, kolikor ga je!" In tako je šlo do zadnjega vse, kar je za pod zob iz trgovine. Nazadnje mi je še enkrat pripomnil: "Kar imej vse pripravljeno in zapisano, številka je bila kar visoka, komandanta ni bilo od nikoder, iz trgovine pa odnešene vse jestvine tako, da še za dom ni nič ostalo. Številke so pa, mislim, še danes kje zapisane ...

Nisem siguren, če imam v glavi pravi datum, vendar bi pa skoraj s sigurnostjo trdil, da je bilo to v sredo, 8. julija 1942. Ta dan so naredili partizani poskušano mobilizacijo vse od Viča in Brda gori in deloma vse do Polhovega gradca. Na Klnačevem zatrebu (last matere komandanta dolomitskega odreda) je bilo središče in glavna komanda za nove mobilizirance. To je dober streljaj od naše trgovine. Ker so mnoge sneli kar ponoči iz postelje, marsikateri ni imel cigaret in zato je bil tak naval nanje takoj zjutraj. Pravici na ljubo naj povem, da so cigarete vsi pošteno plačali. Ko jih je Mežnarjev Jošk hotel imeti za komandanta, jih že ni bilo več. Tega mi ni bilo žal. Saj sem komaj zase ohranil dva zavitka "Vardar". Žena jih je odnesla v gornji prostor, nekaj "Neretva" sem pa skrill pod mizo, da sem imel vsaj zase za par dni zaloge.

(Dalje)

Namig za razgovore o združitvi obeh Irsk

V Severni Irski vlada red in mir pod varstvom britanskih čet, toda katoliškega dela Belfasta in Londonderryja sta še vedno obdana z barikadami.

LONDON, Vel. Brit. — Notranji tajnik James Callaghan je tekem svojega obiska in proučevanja razmer v Severni Irski pretekli teden ponovno poudaril, da vprašanje meje Severne Irske v sedanjem trenutku ne

V blag spomin

ČETIRTE OBLETNICE SMRTI NAŠE LJUBLJENE SOPROGE, MATERE IN STARE MATERE IN SESTRE

Mary J. Grdina

ki je umrla 2. septembra 1965

Ura slovesa pred štirimi leti je bila, težke ločitve spomin se budi. Ljubezno do Tebe pa vedno je živa, v našem življenju kot lučka gori.

V miru božjem sladko snivaj, draga, nepozabna nam, v nbesih rajsko srečo uživaj! Do svidenja na vekomaj.

Zalujoci:

FRANK — soprog
REV. FRANK JR. S.J. — sin
MRS. MARY OGRINC,
MADELINE ZNIDARSIC — hčeri
ZETJE, VNUKI IN VNUKINJE
IN BRATA
OSTALO SORODSTVO

Cleveland, O. 2. sept. 1969.

TONY KRISTAVNIK
PAINTING AND DECORATING

Telephone: 946-8436

igra vloge. Napovedal je vrsto reform in ukrepov, ki naj bi zagotovili katoličanom v Severni Irski enakopravnost tako pri delovanju stanovanj, zaposlitvi kot tudi pri krajevnih volitvah, kjer temelji volivna pravica na temelju premoženjskega stanja volilnih upravičencev.

Katoličani so obljube sprejeli z zadovoljstvom, niso pa podprli barikad, ki ločijo katoliški del Belfasta in Londonderryja od protestantskega. Zahtevajo preje jamstvo, da ne bo nihče prijet zaradi sodelovanja pri demotracijah, nemirih in bojih v preteklem mesecu, ter razpust posebne "B" policije in splošne reorganizacije policijskih sil v Severni Irski v obliki, ki bo jamčila nepristranost.

Četudi je notranji tajnik J. Callaghan zagotavljal, da vprašanje meje ni na dnevnem redu, je bivši tajnik za Britsko skupnost narodov A. Bottley v razgovoru na BBC radiu pozval irskega predsednika vlade Jacka Lyncha, naj bolj natančno razloži svoj predlog o federaciji republike Irske in Severne Irske, da bo lahko služil za morebitni temelj razgovorov med Londonom, Belfastom in Dublinom o ureditvi spornih vprašanj in k odstranitvi državne meje na Irskem otoku.

Merkatorjevi zemljevidi obhajajo 400-letnico

NEW YORK, N.Y. — Pretekli mesec je minilo 400 let, odkar je Gerardus Mercator ali po do-

CLEVELAND, O.

Ženske dobijo delo

Delo za žensko
Iščemo žensko za dnevno delo, od ponedeljka do petka od 11:30 zj. do 1:00 pop. V bližini cerkve Marije Vnebovzete na Holmes Ave. Kličite po 6. uri 541-5494.

Gospodinjstvo iščemo
Splošno hišno delo, pranje, ob priliki varovanje 2 otroka, 4 ali 5 dni tedensko. Na vzhodni strani. Kličite 464-8325.

—(169)

Moški dobijo delo

SNAZILCI

cel ali delni čas
ure razdeljene
zjutraj in popoldne
na Richmond Mall

Sears
Roebuck & Co.

621 Richmond Rd.
An Equal Opportunity Employer

Delo dobi
Delavec za pri zidarjih na vzhodni strani mesta. Kličite: 1-256-8711.

Livarje in pomočnike iščemo
MEECH FOUNDRY INC.
4730 Warner Rd.

SHIPPING SUPPLY CLERK
Interesting opportunity for individual to assume male responsibility, in limited shipping and receiving duties. Many employee benefits. For appointment call

SUN AMERICA
696-7500 Ext. 241

(168)

mače flamsko Gerhard Kremer izdelal prve zemljevide vse zemlje po načelu projekcije valja. Zemlja je kroglja in jo je mogoče pravilno predstaviti le s kroglo — globusom.

Merkator je Zemljo zavrval in jo narisal na raven papir tako, da se ravnik (ekvator) stika s površino valja, nato pa so posamezni sektorji krogle raztegnjeni in položeni na valj "na jug in na sever". Točne mere so torej le na ekvatorju, kot pa so pravilni na vsej karti. Zato je ta posebno uporabna za mornarje.

Poziv beguncem iz ČSR k vrnitvi v domovino

DUNAJ, Avstr. — Poslaništva in konzulati ČSR pozivajo vse Čehe in Slovake, ki so zapustili ČSR v času sovjetske zasedbe ČSR ali se tedaj niso vrnilo domov, naj se vrnejo najkasneje do 15. septembra brez strahu pred kako kaznijo.

Od tedaj je ostalo v tujini ali pa je zapustilo ČSR okoli 50.000 ljudi. Poznavalci razmer trdijo, da se jih do 15. septembra ne bo vrnilo dosti preko par sto.

Ameriški Hamburgi
V ZDA je 12 mest z imenom Hamburg.

CLEVELAND, O.
MALI OGLASI

Nujno potrebujemo hiše v krajih: Euclid, Wickliffe, Willoughby, Eastlake, Mentor, Richmond Heights, Highland Hts., Willowick.

Imamo kupce pripravljene kupiti hiše v teh predmestjih.

KINKOFF REALTY

30825 Euclid Ave. 944-7900 (170)

V najem
Oddamo 6 sob spodaj, plinski furnez, garaža, na E. 74 St. Kličite 944-7175.

Naprodaj
Mala delikatesna trgovina je naprodaj v okolici sv. Vida. Kličite UT 1-5809 po 9. uri zvečer.

V najem
tri velike čiste sobe s kopalnico za dvojico srednje starosti ali za enega človeka. V St. Clairski naselbini. Kličite 361-7202.

V najem
Na E. 71 pri St. Clair Ave., oddamo 5 velikih sob, opremljene ali neopremljene. Kličite po 5. uri pop. 843-8033.

Cheap but good
E. 76 ST. NEAR ST. CLAIR, 4 family, 5-room suites. A-1. \$13,000.

E. 73 ST. NORTH OF ST. CLAIR, 4 bedroom single, garage \$9000.
E. 78 ST.—ST. CLAIR, 2 family, 5-5, \$7000.
ADDISON RD. — 2-family, 6-6, garages, large lot. \$9900.
Call John Lorenz

MAINLINE REALTY
431-8182 221-9381 (167)

POZOR
Kadar nameravate kupiti ali prodati vašo hišo, lot, prazno zemljo ali farmo, kličite naša. Točna postrežba

JOHN KNIFIC REALTY
481-9980 820 E. 185 St. (Tues.x)

Prijatelj's Pharmacy
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE OHIO ZA OSTARELE
AID FOR AGED PRESCRIPTIONS
St. Clair Ave. & 68th St. EN 1-42-2

F. S. FINZGAR:

POD SVOBODNIM SONCEM

OSEMNAJSTO POGLAVJE

Iz bliskajočih se oči in mračnega čela je razbral Azbad učinek svoje opazke. Pretkan in vaje spletke je dobro poznal Teodoro, pa je sklepal že v hipodromu, da carica ni ravnodušna do Iztoka. Zavriskala je torej njegova duša, ko je rahlo zasluhtil, da se dvigne v despojni ljubosumje. Prepričan je bil, da se mu posreči to vzbuditi, potem sta izgubljena oba, Irena in Iztok, on pa doseže največjo milost in neomejeno zaupanje.

Teodora je bila resnično vzbujena. Ni še docela dozorel v njej sklep, da bi zaljubila Iztoka. Ali tako daleč jo je že gnala slika, da bi vsaj nobeni drugi ne privo-

ščila njegove vroče ljubezni, ki je vrela iz tega divjega srca kakor hudournik iz skale sredi gozda. Razžaljena je bila tudi njena oholost. Da bi jo 'menih' tako varal, ta 'menišč', čigar čednost in pobožnost je v skritem kotu srca visoko cenila, dasi se je šalila in norčevala z Ireno! Da bi znala Irena tako vzornositi krinko pred carico samo zato, da se snide z Iztokom, to jo je osupnilo in njen oholi žolč je vzkipele.

Za kratek čas se je zamislila in ni pazila na goste. Senca ni izginila z njenega čela. Azbad jo je skrivaj opazoval in občutil v srcu neizmerno veselje.

Kar se okrene Teodora in pošepeta evnuhu Spiridionu tajno naročilo na uho. Takoj se je oddaljil in izginil iz sobe. Tudi tega ni prezrl Azbad. Dobro je poznal Spiridiona, ki je spletal in stikal nitke največjih caričinih skrivnosti.

Spiridion se je kmalu vrnil. Stopil je k carici in sporočil: "Menihu", bere sužnja Cirila Pavlova pisma."

Senca na Teodorinem čelu je ugasmila, pričela je vnovič pogovor in Azbada je zadel njen pogled z očitanjem:

"Lazeš, obrekuješ!" Stresel se je pred njim magister equitum in pogledal v tla. Toda to so bili

samo skrivnostni, daljni bliski. Družba jih ni videla in ni čutila. Valovje sle in strasti je plulo više in više.

Ko je prišla Irena s sužnjo Cirilo v svojo sobo, ji je velela prižgati svetilko. Vsa trudna, razburjena, žalostna in otožna se je naslonila ob okno in se zagledala v jasno nebo. Kako so se ji dvigale prsi, ko je vsrkavala čisti nočni zrak! Kakor bi se otele z dna umazanega jezera in zagledala nenadoma nad seboj nebo, tako svobodno se ji je zdelo srce, tako lahkokrila ji je bila duša. Slonela je dolgo brez misli, v sami jasni zavesti, da je oteta iz kaluže, da jo ne mori tisti grozni omamni vonj, ki stiska srce in mrači misli. Proč je bila od ljudi, ki so kričali na ulici in v cerkvi: "Gospod, Gospod", njih srce pa je bilo poklonjeno malikom in dano na oltar viharju strasti.

S pogledi so jo pahnili izmed sebe; z besedami so jo bičali; tudi umazani valovi vržejo biser na prod in Učenika so tudi bičali. Njeni duši se je uzalilo. Nocoj je prvič občutila, da ji dvorna služba kuje verige na roke. Doslej se je radovala vrojena ženska ničemurnost, ko so se klanjala ljudstva pred despojno, s katero je hodila, ko se je grela tudi ona v soncu zlatega nimba. Večkrat je že protreslo njeno dušo, ko je videla, kako pljujejo v obraz resnici, kako teptajo za ozidjem Gospodov evangelij, na ulici pa hodijo za Njegovim križem in sipljejo timijan v zlate kadilnice. Toda vselej se je iznebila neprijetnih misli, odpuščala je, kakor je odpuščal Kristus, sodila ni, da bi ne bila sama sojena. Nocoj se je prišlo z drugačno, z mogočno silo. Spoznala je, da padajo nanjo zanke, da se zadržujejo, da jo vlečejo k tlom in da ne bo mogla dolgo obstati: če se upre gnilemu dvoru, je izgubljena, če jo objame in omami pohotno ozračje dvora, je propadla, tuja Kristu... Še bolj se ji je stisnilo srce in obraz je zakrila z rokami. Ali more nazaj? V Toperos, v

sredo barbarov, ona, dvorna krasotica? Kaj poreče stric, ki si je toliko prizadejal, da ji je odprl vrata na dvor? Ali naj ostane, naj se vda Azbadi, ki ga sovraži, Azbadi, da se poigra in odide, kakor delajo vsi dvorjani? Proč bi šla, tjakaj v Malo Azijo, kjer so votline, kjer so puščave, ki skrivajo svetnike, proč —

Domislila se je, da stoji še Cirila za vrati in čaka njenega povelja. Stopila je od okna in segla na stojalo, kjer so bili zviti pergamenti. Vzela je, odprla zavoj in ga dala Cirili.

"Beri mi, Cirila!"

Sužnja je stopila k svetilki,

razgrnila pergament in začela sredi poglavja.

Bil je list do Rimljanov. "Meseno mišljenje je smrt, duhovno mišljenje pa je življenje in mir. Kateri pa žive po mesu, se Bogu ne morejo priljubiti!"

Skoraj šepetaje je brala Cirila dalje. Irena je sedla na mehke stolček, naslonila se na okno in se zagledala v noč. Cist je bil glas sužnje. Rahlo so tekle besede z njenih ustnic — Irena jih ni več slišala. Prvi stavki so jo pretresli in ponavljala je: "Ni njegov, niso njegovi, ker nimajo duha Kristovega..."

Zamisli se je v Pavla, apostola narodov. Nenadoma se ji je rodilo vprašanje, kajak je ženska. Zakaj ni mož, da bi šla na dvore kakor Pavel in bi zaklicala: Ne smete! Sla bi z evangelijem na trg in bi govorila o ljubezni in odpuščanju. Sla bi k Zlatemu rogu, kjer tabore sužnji, in bi jim oznanila blagovest... Njeno navdušenje je kipelo, domišljija se ji je vznemirila, hodila je po pustih med divjimi narodi in širila blagovest in privela jo je pot v domovino njene matere, do Slovenov. Tja bi šla, v gradišča in sela in plemenita srca bi sprejela evangelij, plemenite duše, kakor žejna zemlja rosne kaplje, duše, kakršna je Iztokova... Ob tem imenu je zdrhtela. Njene misli so se ustavile, kakor bi po dolgem potu prišle do smotra. Iztok! O, nisem Pavel, nisem mož, toda nje-

ga pridobim, njemu razženem temo. Čutila je s prvim dnem tiho nagnjenje do lepega barbara, a bala se je in morila je misli nanj. Sedaj se ji je na mah zasvetila nova luč. Sedaj je občutila v sebi pravico in dolžnost do njega. Sedaj mu ne pojde več s pota. Iskala ga bo — pastrček izgubljeno ovco — dokler je ne privede v hlev Gospodov. Nič več ni pomislila, kaj poreče dvor; še nalašč jo je mikalo, da bi kljubovala vsem, gorečnica... "Dosti, Cirila! Pogledj, ali so vrtovi prazni. Glava mi je težka. Izprehodim se, preden ležem."

Cirila se je skoro vrnila in povedala, da razen straže ni žive duše na vrtu. Iz dvorane nimf se čuje glasba. Vsi so še pri večerji.

(Dalje prihodnjič)

CHICAGO, ILL.

FEMALE HELP

SECRETARIES

Expansion of our operation has created three secretarial openings. Good typing is a "MUST." Short-hand preferred, but not essential. Ability to work on your own a prerequisite. All of these positions offer excellent working conditions with variety and Challenge.

VOLKSWAGEN NORTH CENTRAL DISTRIBUTOR, INC.

3737 Lake-Cook Rd. At ToHway Deerfield, Ill. Tel.: 272-5500 An Equal Opportunity Employer (169)

COOK'S HELPER EXPERIENCED

Also MAIDS To live in or go. Excellent working conditions. SCOTTISH HOME 28th & Des Plaines North Riverside HI 7-5092 (169)

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

1½ STY. Brick — W/Attic Flat — St. Basil's — Owner Down - 6½ rms. 3 bdrm. Up — 3½ rms. 1 bdrm. Full bsmt., 2 car/gar. Nr. everything. \$24,000

PR 6-9277 (168)

FEMALE HELP

HELP WANTED LADIES

(AGE IS NO PROBLEM)

NEEDED IMMEDIATELY

For light line work in our modern NEW Food Processing Plant.

DAY SHIFT — 7:30 A.M. - 4:00 P.M.

HOUSEWIVES SPECIAL SHIFTS

9 A.M. — 3 P.M. OR 5:30 P.M. — 11:30 P.M.

WE WILL TRAIN UNIFORMS FURNISHED EXCELLENT BENEFITS MUSIC WHILE YOU WORK

Apply in person 9 a.m. - 5 p.m.

Monday through Friday

Saturday 9 a.m. - 1 p.m.

POLO FOOD PRODUCTS CO.

601 E. Algonquin Rd. Schaumburg, Illinois

½ mile west of Meacham Rd. on Route 62 (168)

REGISTERED NURSES

WANTED AT ONCE

3-11 and 11-7 shifts in the heart of Wisconsin's recreation area. Top wages and benefits plus differentials. Conveniently located rooms and apartments.

Apply — Write or Call Collect (715) 356-5222

MARTIN ANDERSON, Administrator

LAKELAND MEMORIAL HOSPITAL

P.O. Box 470, Woodruff, Wisconsin 54568

Phone (715) 356-5222 Collect (168)

V BLAG SPOMIN ČETIRTE OBLETNICE SMRTI NAŠEGA LJUBLJENEGA SPROGA, OČETA IN STAREGA OČETA

Antona Vrh

ki je umrl 2. septembra 1965

Štiri leta že Te zemlja krije, v temnem grobu mirno spiš, srce Tvoje več ne bije, bolečin več ne trpiš.

Nam pa žalost srce trga, solza lije iz oči, dom je prazen in otožen, ker Te več med nami ni.

Zalujoči:

soprega PAULINA sin ANTHONY snaha BETTY vnukinja DEBORAH Cleveland, O., 2. sept. 1969.

SEPTEMBER						
Sa	Mo	Ta	We	Th	Fr	Sa
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

KOLENDAR društvenih prireditev

SEPTEMBER

7. — Slovenska pristava priredi piknik v korist Slovenika v Rimu.
14. — Društvo S.P.B. v Clevelandu, priredi romanje v Frank, Ohio.
14. — Zelena dolina priredi trgatav.
21. — Slovenski narodni dom, 5050 Stanley Ave., Maple Hts., priredi letni banket ob 5. uri pop.
21. — Ohijska federacija ABZ priredi letno večerjo in ples v SDD na Recher Ave. Začetek ob štirih.
21. — Vinska trgatav na Slovenski pristavi.
28. — Oltarno društvo pri Sv. Vidu vabi na kosilo v farno dvorano sv. Vida od opoldne do treh popoldne.

OKTOBER

4. — Društvo SPB Tabor priredi jesenski družabni večer v Slov. domu na Holmes Ave.
5. — SDD na Recher Avenue praznuje 50-letnico obstoja.
5. — Ohijska federacija KSKJ društev praznuje 75-letnico KSKJ s sv. mašo v cerkvi sv. Vida ob 11.45, nato z banketom v farni dvorani ob enih.
5. — Zelena dolina priredi kostanjevo nedeljo.
11. Društvo SPB Cleveland priredi svoj družabni večer v farni dvorani pri Sv. Vidu.
12. — Podružnica št. 14 Slov. ženske zveze priredi "card party".
19. — Občni zbor Slovenske pristave.
25. — Oltarno društvo fare Marije Vnebovzete priredi "card party" v šolski dvorani. Pričetek ob sedmih zvečer.
26. — Praznovanje slovenske zastave in narodnega praznika na St. Clairju.
26. — Društvo Najsv. Imena pri Sv. Vidu priredi za 35-letnico obstoja banket v farni dvorani. Začetek ob enih popoldne.

dne.

NOVEMBER

2. — Klub Ljubljana priredi večerjo in ples v SDD na Recher Avenue. Začetek ob petih popoldne.
2. — Glasbena Matica poda svoj jesenski koncert v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.
2. — Klub Ljubljana priredi večerjo in ples v SDD na Recher Avenue. Začetek ob petih. Igra John Grabnar.
8. — Stajerski klub priredi martinovanje v dvorani pri Sv. Vidu.
9. — Dramatsko društvo Lilija praznuje 50-letnico ustanovitve v Slovenskem domu na Holmes Avenue.
15. — Klub upokojencev v Newburghu priredi letni banket v Slovenskem narodnem domu na E. 80 St. ob 5. uri pop. Igra Zabak orkester.
15. — Belokranjski klub priredi martinovanje v SND na St. Clair Avenue.
16. — Pevski zbor Jadran poda v SDD na Waterloo Rd. svoj jesenski koncert.
16. — Slovenska šola priredi komemoracijo ob 10. obletnici smrti blagopojnega škofa dr. Gregorija Rožmana ob 3.30 popoldne v avditoriju Sv. Vida.
23. — Fara Marije Vnebovzete priredi Zahvalni festival v šolski dvorani. Od 2 pop. do 9. zvečer.
30. — Pevsko društvo Pianina priredi koncert v Slovenskem narodnem domu na Maple Heights. Pričetek ob 4. pop.

DECEMBER

7. — Moški pevski zbor Slovan poda svoj jesenski koncert v SDD na Recher Ave. Začetek ob štirih popoldne.

MAJ

3. — Pevski zbor Triglav poda svoj 23. letni koncert v SND na St. Clair Ave. Začetek ob 4. popoldne.

TIHO JUTRO — Samoten ribič drži svoj trnek potrepljivo v vodi, če bo kaka ribica prijela. Slika je iz Turkmenistana v Sovjetski Aziji. Takihle vodnatih predelov tam ni v preobilju, tamkajšnje ozemlje je namreč na splošno bolj suho.

GRDINOVA POGREBNA ZAVODA

1053 East 62 St.

431-2088

17010 Lake Shore Blvd.

531-6300

GRDINOVA TRGOVINA S POHIŠTVOM

15301 Waterloo Road

531-1235

PROŠNJA NAROČNIKOM

Vse naročnike, ki prejema list po pošti, prosimo, da pogledajo na naslovnem listku datum, do kdaj imajo plačano naročnino. Če jim je ta iztekla ali je na tem, da izteče, so prošeni, da jo pošljejo sami, ker zaradi posebnih težav v upravi vsaj še nekaj časa ne bo mogoče pošiljati obvestil o poteku naročnine.

Za razumevanje prisrčna hvala!

UPRAVA AMERISKE DOMOVINE

K S K J

AMERISKA SLOVENSKA KATOLISKA JEDNOTA (K.S.K.J.)

(K.S.K.J.)

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA KATOLIŠKA PODPORNIA ORGANIZACIJA V AMERIKI

sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu.

- Izdaja najmodernejše vrste zavarovalnic za odrasle in za mladino;
- od \$500.00 do \$15,000.00 posmrtnine
- za onemoglost, poškodbe in operacije do vsote \$600.00
- za odrasle člane bolniško podpora
- članom posodi denar za nakup doma.

Za seznam in pojasnila o tajniku ali tajnici v vaši okolici izpolnite izretek in pošljite na glavni urad K.S.K.J.

AMERICAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION (K.S.K.J.)

351-353 No. Chicago St. Joliet, Illinois 60431

Radi bi več pojasnila o K.S.K.J. ter ime in naslov tajnika(ice) v naši okolici.

IME .....

NASLOV .....

MESTO .....

DRŽAVA ..... CODE .....

ČE SE SELITE

Izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna

AMERISKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio 44103

Moj stari naslov: .....

Moj novi naslov: .....

MOJE IME: .....

PROSIMO, PISITE RAZLOČNO